

МЕРТУ надало роз'яснення на запит журналу «Радник в сфері державних закупівель»

Стосовно можливості проведення додаткової закупівлі товару у випадку конкретизації коду дк 016:2010, в обсязі до 20 відсотків суми, визначеної в договорі, та підтвердження наявності підстав закупівлі в одного учасника природного газу, електро-, тепло- чи водопостачання.

До редакції журналу «Радник в сфері державних закупівель» надходять листи від замовників торгів з проханням допомогти знайти правомірне рішення в ситуаціях, що виникають упродовж проведення процедур закупівель. Особливо велика кількість суперечливих моментів, що не врегульовані чинним законодавством, виникає на початку бюджетного року.

Для однозначного врегулювання таких моментів редакція журналу звернулася із запитом до Уповноваженого органу у сфері державних закупівель з проханням надати роз'яснення щодо вирішення практичних питань. Із поставленими запитаннями та офіційними роз'ясненнями Мінекономрозвитку України на них пропонуємо ознайомитися далі.

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ (Мінекономрозвитку України) РОЗ'ЯСНЕННЯ

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України розглянуло лист редакції журналу «Радник в сфері державних закупівель» від 30.01.2014 № 30013 щодо застосування законодавства у сфері державних закупівель та повідомляє.

Закон України «Про здійснення державних закупівель» (далі — Закон) встановлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти.

«РДЗ»: У 2013 році замовники провели процедуру закупівлі товару за кодом ДК 016:2010 -26.51.5. При складанні річного плану на 2014 рік замовник хоче змінити код предмета закупівлі (на закупівлю цього ж товару) на код ДК 016:2010 - 21.20.2. Причина заміни коду полягає в рішенні комітету з конкурсних торгів, що код 21.20.2 більшою мірою відповідає товару, який закуповується. Чи має право замовник укласти додаткову угоду в розмірі, що не перевищує 20% від угоди, укладеної у 2013 р. (код 26.51.5), якщо в 2014 р. буде проведено нову процедуру закупівлі за кодом предмета закупівлі 21.20.2?

Відповідно до частини шостої статті 40 Закону дія договору про закупівлю може продовжуватися на строк, достатній для проведення процедури закупівлі на початку наступного року, в обсязі, що не перевищує 20 відсотків суми, визначеної в договорі, укладеному в попередньому році, якщо видатки на цю мету затверджено в установленому порядку.

Згідно з пунктом 24 частини першої статті 1 Закону, предмет закупівлі — це товари, роботи чи послуги, які закуповуються замовником у межах єдиної процедури закупівлі і на які учасникам дозволяється подавати пропозиції конкурсних торгів (кваліфікаційні, цінові пропозиції) або пропозиції на переговорах у разі застосування процедури закупівлі в одного учасника. Предмет закупівлі визначається замовником у порядку, встановленому Уповноваженим органом.

Порядок визначення предмета закупівлі затверджено наказом Мінекономіки від 26.07.2010 № 921 (зі змінами) (далі — Порядок).

Пунктом 2.1. Порядку передбачено, що предмет закупівлі товарів і послуг визначається замовником згідно з пунктами 23 і 30 частини першої статті 1 Закону та на основі Державного класифікатора продукції та послуг ДК 016-2010, затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 11.10.2010 № 457, за показником п'ятого знака (класифікаційне угруповання «категорія») із зазначенням у дужках конкретної назви товару чи послуги.

Таким чином, оскільки предмет закупівлі визначається замовником самостійно відповідно до Порядку із зазначенням конкретної назви товару чи послуги, замовник може застосувати норму частини шостої статті 40 Закону щодо продовження строку дії договору про закупівлю, укладеного в попередньому році, у разі необхідності проведення процедури закупівлі на такий же за конкретною назвою предмет закупівлі, вказаний у такому договорі, на початку наступного року в обсязі, достатньому для забезпечення потреби замовника на час проведення такої процедури закупівлі, який не може перевищувати 20 відсотків суми, визначеної в договорі, укладеному в попередньому році, якщо видатки на цю мету затверджено в установленому порядку.

Следующий текст разместит с от ступом от левого края и с линией с теньг, как в журнале № 2 ст. 12 или 13

Коментар від редакції

Своєю відповіддю Уповноважений орган у сфері державних закупівель повідомляє, що замовник може продовжити строк дії договору про закупівлю в обсязі, що не перевищує 20% від основного договору на строк, достатній для проведення процедури закупівлі на початку наступного року, навіть у випадку, якщо код предмета закупівлі було змінено в рамках ДК 016:2010. Однак таке рішення правомірно може бути прийняте комітетом з конкурсних торгів виключно якщо конкретна назва товару, зазначена в дужках визначеного предмета

закупівлі, не була змінена та збігається як за умовами договору, укладеного за результатами процедури закупівлі в минулому році, так і за умовами договору, укладеного в поточному бюджетному році.

При цьому варто зауважити, що Мінекономрозвитку окремо наголошує, що замовник має впевнитись, що видатки на цю мету затверджено в установленому чинним законодавством порядку, тобто наявність відповідних бюджетних асигнувань має бути відображена в кошторисі на відповідний бюджетний рік, а очікувана вартість предмета закупівлі за договором на суму до 20% зазначається в додатку до річного плану закупівель на поточний бюджетний рік.

Детальніше про продовження дії договору на наступний рік на строк, достатній для проведення процедури закупівлі читайте в журналі «Радник у сфері державних закупівель» у статтях:

«Продовження дії договору на наступний рік за допомогою 20 %» - Журнал № 2 (17) за лютий 2013 року, стор.12-13;

«Дія договору про закупівлю може продовжуватися» - Журнал № 2 (5) за лютий 2012 року, стор. 36-37.

«РДЗ»: Закон України «Про здійснення державних закупівель». Абзацом 12 частини 1 статті 39 Закону передбачено, що обґрунтування застосування процедури закупівлі в одного учасника повинно містити: умови застосування процедури закупівлі та посилання на експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі. У випадку здійснення закупівлі в одного учасника з причин п. 2 ч. 2 ст. 39 Закону таким документом є лист від органів державного регулювання у сфері комунальних послуг, теплопостачання, електроенергії, природного газу та Антимонопольний комітет України. Усі ці органи відмовляють у наданні документа, що підтверджує наявність умов застосування процедури закупівлі згідно з п. 2 ч. 2 ст. 39 Закону. Додатково позиція даних органів викладена у зверненнях на офіційних сайтах (<http://www.nerc.gov.ua/index.php?news=3453>, <http://www.nkr.gov.ua/ukr/nportal/view/2123>, <http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/101949>). Поясніть, будь ласка, яким чином замовникові підтвердити наявність підстав застосування процедури закупівлі в одного учасника згідно з абзацом 12 частини 1 статті 39 Закону?

Згідно з частиною першою статті 12 Закону, закупівля може здійснюватися, зокрема, шляхом застосування процедури закупівлі в одного учасника.

Відповідно до частини першої статті 39 Закону закупівля в одного учасника — це процедура, відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю з учасником після

проведення переговорів з одним або кількома учасниками та акцепту пропозиції переможця процедури закупівлі в одного учасника.

Процедура закупівлі в одного учасника застосовується як виняток у разі наявності умов для застосування зазначеної процедури, передбачених частиною другою статті 39 Закону.

Водночас, згідно з частиною першою статті 39 Закону, обґрунтування застосування процедури закупівлі в одного учасника повинно містити умови застосування процедури закупівлі; посилання на експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі.

При цьому зазначаємо, що Законом не визначено конкретного переліку органів, уповноважених надавати відповідні документи, що підтверджують наявність умов для застосування процедури закупівлі в одного учасника.

Отже, залежно від предмета закупівлі, який визначається замовником відповідно до Порядку визначення предмета закупівлі, затвердженого наказом Мінекономіки від 26.07.2010 № 921 (зі змінами) та умови для застосування процедури закупівлі в одного учасника, замовник самостійно готує документи, необхідні для проведення такої процедури, зокрема експертні, нормативні, технічні та інші документи, що підтверджують наявність умов застосування процедури закупівлі в одного учасника відповідно до частини другої статті 39 Закону.

У свою чергу, частиною другою статті 5 Закону України «Про природні монополії» передбачено, що Зведений перелік суб'єктів природних монополій ведеться Антимонопольним комітетом України на підставі реєстрів суб'єктів природних монополій у сфері житлово-комунального господарства, що формуються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері комунальних послуг, а в інших сферах, в яких діють суб'єкти природних монополій, національними комісіями регулювання природних монополій у відповідній сфері або органами виконавчої влади, що здійснюють функції такого регулювання до створення зазначених комісій.

Водночас інформуємо, що Зведений перелік суб'єктів природних монополій розміщений на сайті Антимонопольного комітету України (www.atc.gov.ua) згідно з розпорядженням Антимонопольного комітету України від 28.11.2012 № 874-р.

Крім того, звертаємо увагу, що в разі застосування процедури закупівлі в одного учасника як виняток у випадку, передбаченому пунктом 2 частини другої статті 39 Закону, замовник може обґрунтовувати наявність такої умови в тому числі технічними та іншими документами, що підтверджують відсутність альтернативи, зокрема з технічних причин щодо здійснення таких закупівель у єдиного постачальника (виконавця).

Директор департаменту державних закупівель та державного замовлення

А. Є. Рубан

Коментар від редакції

На поставлене редакцією журналу питання Уповноважений орган у сфері державних закупівель надав роз'яснення, у якому зазначив, що для повного та належного підтвердження наявності підстав для застосування процедури закупівлі в одного учасника замовник в Обґрунтуванні застосування процедури закупівлі (далі — Обґрунтування), підготовленого згідно з формою, затвердженою наказом Міністерства економіки України від 26.07.2010 № 922, має посилатися на пункт, під яким зазначено суб'єкта-монополіста (який є постачальником за даною процедурою торгів) у Зведеному переліку суб'єктів природних монополій (далі - Зведений перелік), опублікованому на сайті Антимонопольного комітету України в розділі «Конкуренція».

Ми ж хочемо додати, що якщо предметом закупівлі є електрична енергія (код ДК 016:2010-35.11.1) або послуги з передавання електричної енергії (код ДК 016:2010-35.12.1), або послуги з розподіляння електричної енергії (код ДК 016:2010-35.13.1), то замовник додатково в Обґрунтуванні може посилатися на пункт реєстру суб'єктів природних монополій у сфері енергетики (далі - Реєстр), розміщеного на офіційному веб-сайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, у розділі «Регулювання» - «Ліцензування (адміністративні послуги)» - «Реєстр суб'єктів природних монополій у сфері енергетики».

У випадку посилання в Обґрунтуванні на пункт Зведеного переліку або Реєстру, рекомендуємо замовникам роздрукувати такий документ, та прикласти його, як додаток до Обґрунтування відповідної закупівлі. Така рекомендація зумовлена щомісячним оновленням Зведеного переліку та Реєстру, а відповідно зі сплином часу замовник не завжди зможе знайти указанного ним суб'єкта господарювання, що займає монопольне становище на ринку під тим номером, який було зазначено в Обґрунтуванні.

Окрім іншого, у своєму роз'ясненні Мінекономрозвитку звертає увагу, що в разі застосування процедури закупівлі в одного учасника, як виняток, у випадку, передбаченому пунктом 2 частини другої статті 39 Закону, замовник може обґрунтовувати наявність такої умови в тому числі технічними та іншими документами, що підтверджують відсутність альтернативи. У даному випадку доцільно як підтвердження відсутності конкуренції посилатися на наявність ліцензії на здійснення відповідного виду діяльності або експертний висновок уповноваженої організації, яким підтверджується фактичне монопольне становище суб'єкта господарювання з постачання певного товару чи надання послуги.

Детальніше про те, як підтвердити монопольне становище суб'єкта-

господарювання читайте в журналі «Радник у сфері державних закупівель» у статтях:

«Як підтвердити монопольне становище? Що робити, куди звертатись (до АМКУ, НКРЕ, НКРКП чи МЕРТУ)?» - Журнал № 1 (28) за січень 2014 року, стор. 10-15;

«Нацкомпослуг відмовляє в наданні листів, що підтверджують монопольне становище суб'єктів господарювання» - Журнал № 2 (29) за лютий 2014 року, стор. 22-25.